

Nálunk Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

Meg: 25 POSTA
kovero napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

A zöld sziget problémái

A zöld sziget, ahogyan Irországot nevezik, egykor kétségtelenül össze volt kapcsolva Angliával és korábbi földtani korszakban képződött, mint Wales és Skócia. Tehát még geológiai szempontból is messzibb múltra tekintethet vissza a zöld sziget, amelyet azért neveznek így, mert alacsony fekvésénél fogva sokáig termékenyebb, így a viruló bőség szín pompás képeit mutatja. Irországból a réteket állandóan zöld tülepel takarja és jól fizet ott a mezőgazdaság; így már ebből a szempontból is nagy hasznát veszi Anglia, amely a mostoha természettel folytatott nehéz küzdelemben egyébként még nagyobb bevételre szorulna. Azonban éppen a legutóbbi évtizedekben Irországot egész más gazdálkodási felfutott, mint ahogyan az Anglia százaize szerint lett volna.

Ezekben a bűzdelemteljes években ugyanis az ir szabadságmozgalmak szükségzerű függvénye lett a gazdasági harc is, sőt éppen a gazdasági tényezők játszották a legnagyobb szerepet. Irországot ebben a szívós birokban saját iparát kiépítette, hogy függetlenségét ebben a vonatkozásban is biztosítsa, ugyanakkor azonban hatalmas támogatást juttatott a földművelésnek arra a célra, hogy gabona, cukorrépa és más ilyikta növények természetesen révén az ország önellátása semmi szükségét ne szenvedjen. Ma azonban valóban örvezenhetnek az őrök ezek az átállításkor, mert a belső élelmiszer szempontjából alig van gondjuk most, mikor a háború kellős-közepén a legfontosabb bevételi cikkek hiányoznának. A blokádnak a hajótérhiány nagyjában Irországot ellátását nem érinti.

Annál lesújtóbb ennek az átállítási politikának a gazdasági eredménye Anglia számára, amely sok mindent a hozzá legközelebb eső Irországból szerzett be. Ott azt szerették volna jobban, hogy Irországot a marhategyesítést folytassa tovább, baromfiakat természetesen és főzélékkel szállítsa Londonba. De mindezen ma már nem lehet segíteni, mint ahogy nem lehet semmit sem tenni az ellen, hogy az ir szabadságmozgalom tovább harapódzik a föld alatt, mindannak ellenére, hogy Észak-Irországot már egész ellepték az angol és amerikai katonák. És ezt a mozgalmat az az ígérlet sem tudja lezserelni, hogy egy esztendő múlva a zöld sziget természetesen elválasztott részei majd ismét egyesülhetnek.

Hiába ujfította meg az angol kormány most ismét ezt az ígérteit, az őrök egyszerűen nem hisznek benne. De ha meg is enyhültek volna kételeyük az adott szó igazságában, most újabb láthatják, hogy a gyakorlatban mit érnek ezek az ígérteik. Láthatják, hogy mi történik Indiában, ahol szinte fűt-fát ígértek az ottani népeknek, s íme a szabadság hajnalán bebörtönözve ülnek Gandhi és társai és felüggasztették még a gyülekezési jog szabadságát is. Irországot egyesítésének konfliktusa tehát nem fog megoldódni, mint ahogy nem oldódott meg harminc esztendővel ezelőtt sem, amikor a kész törvényjavaslat már ott fektült az angol országgyűlés mindkét házának asztalán, de végeredményben leszavazták.

Igy tehát mind kevesebb befolyása van az őrök között annak a pártnak, amely Anglia felé tájékozódott és egyre több hitelt tesz szert az illegális hadsereg körül tömörülő mozgalom, mely Németország győzelme révén reméli, hogy a zöld sziget elválasztott részei végre mégis egyesülhetnek. Ezt a rendkívül ellenséges hangulatot főképpen Észak-Irországot katonai megszállása váltotta ki. Eppen ebből az okból nem is szállítottak volna oda csapatokat sem az angolok, sem az amerikaiak, ha nem egy minden politikai elgondolásnál sürgősebb stratégiai elgondolás parancsolta volna ezt sürgősen. A katonai körök ugyanis úgy gondolkodtak, hogy az angol-amerikai hadsereg pusztja jelenléte az északi szigeten máris elhárít minden német inváziós veszélyt.

Vannak őrök, akik azt állítják, hogy egy újabb egyetített Irországot feltétlenül Anglia oldalára állott volna és így hálálta volna meg évszázados álmának megvalósulását. Azonban az angolok úgy gondolták, hogy ez a rokonszeny még túl győztes és fiatal ehhez, hogy az együttérzés példáját szolgálta. Így máig sem valósult meg az az ir célkitűzés, amelynek megvalósításánál De Valera és társai már az egykori népszövetségben is dolgoztak. Irországot pedig katonai megszállást kénytelen tűrni, de el kell tűrnie azt is, hogy mindenféle más tekintetben is rendelkezzenek felette. Im parancsolnak neki már Washingtonból is. Irországot problémái; tehát megnövekedtek. De a zöld sziget színének bátorító jegyében azonban mégsem adja fel a reményt. És reménykedése jogosult is, hogy éppen a legnagyobb megpróbáltatások után, ismét visszanyeri majd szabadságát és ősi egységét.

A sztalingrádi arcvonalon német páncélos alakulatok áttörték a szovjet vonalakat

Novorosszjsk körül a bolsevisták ezer hadifoglyot és rengeteg hadianyagot vesztek — A keleti harctéren tegnap légi harcokban 137 szovjet repülőgépet leltek

A bolsevista és angolszász hírverés már azt is nagy sikernek és eredménynek tünteti fel, hogy a németek és szövetségeseik még nem foglalták el Sztalingrádot. A rohamosan gyors előtörés után a laikusok azt várták, hogy Sztalingrád is néhány napon belül elesik. Katonai körök tisztában voltak és vannak ennek a feladatnak minden nehézségével. Sztalingrádot a bolsevisták hónapokon át megerősítették, a várostól nyugatra eső és a Volga és Don között fekvő területet sokszoros erőfővezeték építették ki, minden talpalatnyi helyet aláaknáztak, kiserődöket építettek és a községekben a házakat ellenállási fészkeké változtatták. Természetesen, hogy ezeknek a leküzdése időt vesz igénybe, de a németek lépésről-lépésre haladnak előre és naponta újabb és újabb tért nyernek. A harcok különösen a várostól nyugatra és északnyugatra hevesek és a bolsevisták elkeseredetten védekeznek. Támadásokon intéznek a német állások ellen a Don és Volga egyéb szakaszain is, de ezek mind összeomlanak az elhárító harcokban.

Igen súlyos harcok folynak Novorosszjsktól délkeletre is. Ezt a kikötőt a bolsevisták mindenáron szeretnék visszafoglalni, de legkiválóbb csapataink támadása is meggyúsul a német és szövetséges csapatok ellenállásán. Ezekben a harcokban nemcsak a gyalogság és páncélosok, hanem a légiere és a tengerészet egy-egy része is részt vesznek. A kikötő és környéke szilárdan a németek kezében van és a Taman félszigeten is megszüntítették a terepet az ellenséges csoportoktól.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak szeptember 11-én kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti harctéren Novorosszjsktól délkeletre egy magaslat elfoglalása alkalmával német csapatok ezer foglyot ejtettek, 27 ágyút, 1 páncélosot és sok más hadianyagot zsákmányoltak.

A Fekete-tengeren egy bolsevista szállítóhajót elsüllyesztettek.

A sztalingrádi arcvonalon német páncélos alakulatok áttörték az ellenség vonalait és a várostól közvetlenül nyugatra elfoglaltak egy magaslati állást. Német repülők az éjszaka folyamán Sztalingrád városát és a Volgától keletre fekvő repülőtereket bombázták.

Katagától délnyugatra visszautasították a bolsevisták összes támadásait. Ezen a harci szakaszon a bolsevisták augusztus 11. napja óta ezernél több páncélosot veszítettek.

Rzewnai nem voltak nagyobb hadműveletek. Az ellenség itt július 30-tól szeptember 6-ig 2126 páncélosot veszített.

A leningrádi körzetben meggyúsult az ellenség több támadása.

A Ladoga-tavon három bolsevista hajót megromagtak.

Északon a Kola-öbölben német repülők több re-

pülőteret bombáztak és támadást intéztek Murmansk kikötője ellen. Itt légi harcban a német repülők saját veszteség nélkül 26 szovjet repülőgépet lőtek le.

A keleti harctéren tegnap a bolsevisták német és horvát repülővel vívott légi harcokban 137 repülőgépet veszítettek.

Angol repülők tegnap a megszállott nyugati francia terület és nyugati Németország fölől szálltak. Az angol gépek közül tízet leltek.

Az éjtszaka folyamán angol gépek délnyugati Németország egyes helyeire dobtak bombákat, amelyek lakónegyedekben okoztak károkat. A polgári lakosságnak veszteségei voltak. Az eddigi jelentések szerint a támadó gépek közül hármat megsemmisítettek.

Augusztus 28-tól szeptember 8-ig az angolok összesen 252 repülőgépet veszítettek. Ezek közül 120-at a Földközi-tengeren és Afrikában. Ugyanezen idő alatt az Anglia elleni harcokban 59 német repülőgépet veszített el.

Német repülők tegnap Anglia közepső, keleti és déli részein fontosabb katonai célpontok ellen intéztek támadást és egy 300 tonnás hajót is elsüllyesztettek.

Felmorzsolták a szovjet ellenállási központjait

A Német Távirati Iroda közli, hogy az elmúlt napon erős német légi kötelékek tovább folytatták támadásaikat a sztalingrádi körzetben a kiépített és megerősített szovjet állások ellen. Műveleteikkel tervszerűen felmorzsolták a szovjet ellenállási központokat

és a szárazföldi egységekkel karöltve meggyúsították a bolsevisták tehermentesítő támadásait és átkelési kísérleteit. A vörösök rendkívül nagy veszteségeket szenvedtek és igen sok páncélosot vesztek. Anélkül, hogy sikerült volna áttörniök a német bekerítő gyűrűt.

A német légiere támadásai folytatódottak a fekete-tengeri partok mentén visszavonuló szovjet menetoszlopok ellen is, ahol ennek nyomán ugyancsak sok páncélos és egyéb gépesített jármű

maradt elpusztítva a hátráló vörösök nyomában.

Eddigi jelentések szerint a német vadászok a keleti arcvonal déli szakaszán az elmúlt napon harminchárom szovjet repülőgépet lőtek le.

ANGOLOK MEDDŐ KISERLETE

Berlinből jelenti a Rador: Szeptember 8-án a kora délutáni órákban angol légi alakulatok támadást kíséreltek meg Le Havre partvidéke ellen. A német légvédelem, vadászgépek és léghárító ütegek segítségével szembeszállt a támadókkal és megakadályozta, hogy az ellenséges repülők elérjék kitűzött céljukat. Az angol repülők csak néhány bombát dobtak le, amelyek jelentéktelen károkat okoztak. A hét percig tartó légi harcban a német repülők kilenc angol repülőgépet leltek.

A Sztalingrád elleni végső roham

Az olasz lapok közül a Stampa foglalkozik Timosenko tábornagnak a Don és Volga közötti akcióival. Megállapítja az olasz újság, hogy

a német csapatoknak nagy erőfeszítésbe kerül a támadásokat visszaverni és így természetes, hogy mindez késleltette a Sztalingrád elleni végső rohamot.

Hangsúlyozza a lap, hogy a Don és Volga között harcoló szövetséges csapatok nemcsak területnyerésért küzdenek, hanem Sztalingrádért és Moszkváért is.

VÖRÖS VESZTESEGEK

Berlinből jelenti a Rador: A Stefani iroda közli, hogy katonai körökből nyert értesülés szerint a keleti arcvonalon szeptember 2—8-ika között a német szárazföldi és légi erő összesen 676 szovjet páncélost semmisített meg.

Légi támadások Franciaország ellen

A Német Távirati Iroda jelentése szerint angol bombázók megkísérelték, hogy a francia megszállt terület fölül repüljenek, de a német légvédelmi tüzérség és vadászpilóták elűzték őket. Így lakatlan területen dobták le bombáikat.

Légi harcban a németek hét perc alatt nyolc ellenséges gépet lőttek le.

Angol gépek Nyugatnémetország fölé is szálltak és néhány helysége gyújtó és robbanó bombákat dobtak le. Három támadó gépet lelőttek. Ugyanakkor német gépek Anglia középső és keleti partvidékén

SZOVJET REPÜLŐTEREK BOMBÁZÁSA

Berlinből jelenti a Rador: Az Északi Jeges-tengeri frontszakaszon német harci repülőgépek a Kola-öböl közelében levő szovjet repülőtereket bombázták.

A támadás alkalmával elkeseredett légi harcokra került a sor és a bolsevisták huszonnégy repülőgépet veszítettek. A német gépek valamennyien visszatértek támaszpontjukra.

Stockholmból jelenti a Rador: A moszkvai rádió híre szerint a Pravda című lap cikket közölt, amelyben felszólították a Kuznek környéki bányászokat, hogy

fokozzák a széntermelést.

A Donec-medenceben elvesztett bányák hiánya teszi szükségessé a fokozott széntermelést — fejezte be cikkét a lap.

dobták le bombákat és hadi fontosságú célokban rombolásokat okoztak.

AZ AMERIKAI TENGERI VESZTESEG

KÉT HÉT ALATT

Az angol hírszolgálat alapján jelenti a Német Távirati Iroda: Az amerikai tengerészeti miniszterium hivatalos jelentése szerint az Egyesült Államok tengerészete augusztus tizenharmadikától harmincadikáig százkilenc halottat, tizenhét sebesültet veszített és háromszázhat ember eltűnt.

A bolsevista vérengzés megtizedelte az Ukrajnában élő török lakosságot

Istanbulból jelenti a Rador: Az egyik török újságíró, aki látogatást tett Ukrajnában, cikkben számolt be arról az élelmódról, amelyet az Ukrajnában lakó törökök a szovjeturalom alatt folytattak. Az újságíró leszögezi, hogy 1914-ben Ukrajnában több mint egy millió török élt. A bolsevista véreng-

zések következtében számuk kétszázezerre csökkent. A bolsevisták a török lakosságot megfosztották minden jogától és állandóan üldözték, de ennek ellenére legalább huszonötezer törököt a szovjet hadseregbe való belépésre kényszerítettek.

Bencéspapok a keleti fronton mint egyszerű katonák harcolnak

Az ismeretlen bajor vidék völgyei között barlangok, elmerülők az erdő csendjében és végtelen arányaiban, már nagyon régóta nem láttam ilyen dus erdőt, ennyi fát és bujzólóban diszelgő falevelet. Itt nem érzem a háború feszültségét annyira, mint Berlinben, csendesen köszönnek a dolgok után komótosan lépkedő alázatos népek és szinte visszavet a kemény jébe az a teherautó, amely készségesen hátrá veszi terhemet és jómagamot. Már messziről feltűnik Ettal falu dombos házai között kimagasló bencés katedrális. Régi jó turista szokás szerint előveszem beдекkeremet és belépek a hatalmas templom ajtaján. A templom mellett húzódik végig a bencés kolostor. Egy fiatal bencés szegődik hozzám és készségesen magyarázza az ifjú kolostor történetét végigvezet az összes termeken és nevezetességeken. Barátságosan invitáltak ottmaradásra, lakást adtak, marasztaltak, elláttak és gondoskodtak rólam, míg ismét kézbe nem vettem vándorbotomat. A vacsoránál az apát mellé állították. Az alsó rendek asztalánál katonaruhás férfiak ültek. Talán szabadságos katonavendégek? Nem, hanem katonai szolgálatban levő, de szabadságot legényiségi állományú egyszerű katonák... Polgári foglalkozásuk: bencésrendi barátok. Meglepetésem még tovább fokozódik. Az apát ur csemetéje a vacsora végét jelzi és hatalmas postát vesz elő, a tábori posta küldeményeit. Olvasni kezdi: „Pater Ambrozius írja a keleti frontról:

— Alkalmos helyiség hiányában vasárnapra kitisztítottam és rendbehoztam egy régi elhanyagolt kápolnát. Nagy szeretettel végezték az oroszok ezt a munkát. A szentmise végén osztottam ki az oltárszentséget a szentmisen résztvevő katonáknak. Kint állottak az oroszok, gyermekek asszonyok, lányok és öregedő férfiak és nézték, hogy mi történik odabenn. Senki sem mozdult. Csak az asszonyok csuklóztak el néha és vetettek keresztet. Amikor a katonáink a mise után kifelé mentek betódultak az oroszok a kápolnába. Éppen el akartam csomagolni a kegyesszereket, azonban ők térdre hullottak és keresztet vetettek magukra, a keresztet és a kezemet csókolgatták. Könnvek között mutogattak az oltáron levő ostyára; nem lehettem olyan kemény szívű, hogy megtagadjam őket. Milven örömben és boldogságban ragvógott szemük. „Kristos voskress!” „Feltámadt Krisztus e

napon”. És Krisztus valóban feltámadt. Hogy milyen nagy itt az isteni ige és a kegyelmi eszközök iránti vágy, azt mindennap tapasztalhattam. A következő vasárnapon az egész falu ünnepi viseletben lakásom előtt gyülekezett. Nem tudtam, mit akarnak. Tolmácsot küldtek hozzám azzal az üzenettel, hogy kereszteljem meg gyermekeiket. Tizenhat gyermeket kereszteltem meg. A szülők és gyermekek boldogságát sohasem felejttem el. Majd ajtatos énekszóval vonultak végig a falun. Mi lelkesek itt a fronton az első keresztények boldogságához hasonló isteni kegyelemnek vagyunk osztályrészesei...

Majd tovább egy másik bencés tanár levelét olvastam el az apát:

— Egy azonban bizonyos, hogy mi valamennyien a legnagyobb lelki eredménnyel gazdagon megajándékozva egyszer ismét a lelkünkön fogunk kezdeni, ha az Uristen hazasegít bennünket...

Aznap nem tudtam lehunyni szemem. Keresztes háború! Kapisztrán-Jánosok kezükben feszülettel harcolnak messze keleten... Reggel az első misére megyek. Beállok a sorba, mint valamikor Erdélyben, utolsónak. Megindul a menet... és valaki a vállamra teszi a kezét és sug valamit a fülembel...

Hirtelen meglep egy régi emlék, egy teljesen elfelejtett régi emlék. Visszaemlékszem egy ködös régi őszi reggelre... Mikor is volt? igen, 1923 őszén az egyik erdélyi internátus sokszáz éves falai között egy ezeréves székesegyház szomszédságában... Kétszáz növendék áll sorban reggel félhatkor. Utolsó voltam akkor is a sorban... Vártunk a szokásos jelre hogy bevonuljunk az intézeti kápolnába... Valaki megérinti vállamat és fülembel sugja: „Igenius aztán valamilyen szép patriárkális nótát!”

A regens ur volt, szóról-szóra mondotta ezt nekem. Mindez hirtelen végig rohan a fejemben. Felzaladok a kórusra. Akkor is én orgonáltam a diákmisséken... Akkor 200 gyermek énekelte, most pedig magamban dudolok és mondogatok az orgona hangjához egy Mária-éneket.

München. Csendes kis szállóházi étterem. Egy asztalnál ül mellettem ifjú bencés barátom, közönsé-

A bucuresti magyar szülők

beiratthatják gyermekeiket a református magyar elemi iskolába is

Str. Sfinții Voevozi 50.
Beiratások szeptember 1—10-ig

ges bakaruhában. Mesél. Már egyszer megjárta a keleti frontot. Most várja beosztását. Katonásan beszél és itt valahogyan a tartása, mozgása is elárulja, hogy katonai kiképzésben volt része. Nagyon sok hasznat vesz neki, mint mondja a pártizánok ellen. Kimegyünk. A halban találkozunk egy ezredessel. Kivágja a rezet, mint egy porosz katona, hogy csak ámulok bele. De végeredményben már semmin sem csodálkozom! Megragadjuk egymás kezét és csendesen csak annyit mondunk neki: „Isten kíséreljen utadon!” Még kezemből tartom kezét és csak annyit válaszol: „Köszönöm a szép Mária-dalt”.

Igeny Géza

Elszállítják Gibraltár polgári lakosságát

La Lineából úgy értesül a Stefani iroda, hogy Gibraltárból egy cirkáló és egy romboló által kísért hét kereskedelmi hajóból álló karaván indult Angliába. A hajókon a gibraltári polgári lakosság, valamint a helyőrségnek az a része foglal helyet, amelyet az utóbbi időben észlelt elégedetlenség miatt most más csapatokkal leváltottak.

A kilencven esztendőös tudós lelkész ünneplése

Régi remetékhez hasonlóan él egy elfelejtett kis svájci falucsukában kutyái, házi szárnyasai, galambjai és virágai között, a nagyszakállú Künzle lelkész. Hazája, Svájc azonban nem feledkezett meg róla és most szeretettel ünnepelték kilencven esztendőös születésnapja alkalmából. Künzle ugyanis nemcsak a szenvedő lelkeknek adott hosszú élete folyamán felbecsülhetetlen vigasztalást, hanem enyhíteni tudta nagy tudománya révén a testi szenvedéseket is. Bátran tudósna nevezhető, mert nincsen ma a világon, aki jobban ismerné a gyógynövényeket, mint ő. A növények iránti szeretete a fejebaráti szeretettel kapcsolódott össze, mint azt olyan szépen hangoztatta születésnapj beszédében. En a testet mindig a lélek fenséges házának tartottam, azért igyekeztem azt minden betegségtől, bajtól megóvni, mondta az agg pap. Hosszu élete tapasztalatai lehetővé is tették számára, hogy meggyógyítsa azokat, akik hozzá fordultak és a legtöbb betegségnek megtalálta a gyógyszerét a természet csodás műhelyében. Künzlet ezen alkalommal a tudományos világ is üdvözölte, mert a növénytant új tapasztalatokkal gazdagította és bizonyos növények olyan gyógyhatásait fedezte fel, amelyek mindaddig ismeretlenek voltak számunkra. Ezért meg is érdemelte embertársai szeretetét az összes gyógynövények doktora, ahogyan Künzlet a svájci nép nevezi.

ARO-KERT, Arad

TELEFON 24-45

MA!

A hindu siremlék

Az eschnapuri tigris folytatása és befejezése.

A legszebb rendezésű monumentális film, amely a titokzatos indiák tárja elénk

Előadások 3, 5, 7, 9, 15

Az angol parlament ülése

Churchill mély hallgatásba burkolózott moszkvai és kairói tárgyalásairól

Összehívták az angol parlamentet, melynek ülése elé nagy várakozással tekintettek brit politikai körökben, mert ezen számolt be Churchill miniszterelnök a hadihelyzetéről és Moszkvában folytatott tárgyalásairól. Csaknem valamennyi képviselő megjelent az ülésen, de várakozásukban csalódtak, mert Churchill ezúttal is a régi taktikát alkalmazta, hogy minél több szóval minél kevesebbet mondjon.

A hadihelyzet súlyosságát nem tagadhatta és az erre vonatkozó beismerésekkel igyekezett a figyelmet elvonnani azokról a kérdésekről, melyek az angol közvéleményt inkább érdekelték volna. Elmondotta Churchill, hogy a hajótervesztés igen nagy, de remélni lehet, hogy a hajóépítés fokozásával ezt a veszteséget sikerül majd pótolni. Kijelentette azt is, hogy

az egyiptomi arcvonalon a helyzet nem kielégítő és ezért a hadvezetőség személyi változásokat eszközölt.

Ugy, hogy több parancsnokot kicserélt. Beszért a hajóparavánok rendszeréről is és elmondotta, hogy ezek a németek támadásai révén szintén nagy veszteségeket szenvedtek, de ezeket is pótolják majd. Amikor a képviselők kérdéseket intéztek hozzá, hogy miről tár-

gyalt Moszkvában és a Közelkeleten, Churchill azzal narította el a választ, hogy ezek a tárgyalások olyan természetűek, hogy

ezekről nem nyilatkozhatik.

A tárgyalások — mondotta — kiejegítő eredménnyel jártak, de azok részleteit nem hozhatja nyilvánosságra, mert ezzel az ellenségnek szolgálna értékes felvilágosításokat.

Legújabb jelentés szerint Churchill szót a dieppei partraszállási kísérletről is és azt úgy igyekezett feltüntetni,

mintha az csak felderítő kísérlet lett volna.

Hangoztatta, hogy az oroszok abban a hiszemben vannak, hogy Anglia és Amerika nem tett eleget a Szovjetunióval szemben vállalt kötelezettségeknek. Később szót végül Sztalinról, akinek bölcsességét emelte ki.

Amerikai jelentés szerint a képviselők egy része még

Churchill beszéde közben elhagyta az üléstermet

és az amerikai tudósítók megállapítják, hogy ez az ebédidőben történt, ami annak volt bizonyossága, hogy a képviselők között érdekelte saját gyomruk, mint Churchill beszéde.

Francia lap cikke
Antonescu tábornagy-államvezető kormányzatáról

„Antonescu tábornagy és Románia” címmel a legnagyobb francia napilap, a Temps, melegen méltatja Antonescu tábornagy-államvezető hatalomra jutásának második évfordulóját s ezzel kapcsolatosan, rövid történelmi visszapillantást vetve a közelmúlt eseményeire, megállapítja, hogy Románia megértette az idők parancsát és saját történelmi hivatástudatának szellemében cselekedett, amikor a kommunistaellenes szövetséghez és a tengelyhatalmakhoz csatlakozott. Kiemeli a lap a tábornagy-államvezető nagyszabású újjászervező tevékenységét és a legnagyobb elismerés hangján ír arról, hogy a Szovjet elleni háború kitörésének első percétől kezdve a román hadsereg vállatvevő küzd szövetségeseivel az európai civilizáció védelméért. Befejezésül a francia lap utal a helyettes miniszterelnök rádióbeszédére és megállapítja, hogy a román kormány politikája, jóllehet súlyos áldozatokat jelent teljes egészében a jövőt, Románia biztonságát és állandóságát szolgálja. Romániában ma nincsen osztályharc, nincs időszerűtlen plutokrácia, sem kommunista proletárság, mert a nép kommunistaellenes, a magántulajdon híve s az ország, mint mezőgazdasági tényező fontos küldetést teljesít a Dunamedencében. Antonescu tábornagy-államvezető nemzetegységesítő művének ez a szellemi beállítottság az alapja.

Amerika visszautasította
a francia tiltakozó jegyzéket

A francia hírszolgálati iroda jelenti a Reuter ügynökség alapján, hogy az Egyesült Államok kormánya visszautasította a francia kormány tiltakozó jegyzékét, melyet amerikai repülőknél francia területek ellen intézett támadásai miatt küldtek a washingtoni kormánynak.

Táborba utaltak egy újságíró,
mert valótlanságot írt

Bucureștiből jelenti a Rador: Hivatalos közleményt adtak ki, amely szerint Antonescu Ion tábornagy-államvezető elrendelte a vizsgálatot a Timpul című bucurești újság ez év augusztus másodikiki számában megjelent egyik cikkével kapcsolatban. Ebben a cikkben súlyos vádakat emeltek a bucurești Istru-bodega tulajdonosa ellen. A vizsgálatot a miniszterelnökség egyik ellenőre végezte és megállapította, hogy a cikkben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak. A cikket bosszúból írta Fagaraseanu Valeriu újságíró, aki botrányt okozott a bodegában és ezért a fővárosi rendőrprefektúrán feljelentést is tett ellene. Amjárt valótlanságot írt és visszaélt újságírói helyzetével, amit a törvény is büntet, a tábornagy-államvezető rendelkezése Fagaraseanu Valeriu újságíró táborba internálták. Ugyanakkor felhívják az újságírók és újságok figyelmét arra, hogy a tábornagy-államvezető rendelkezése, irásait a miniszterelnökség sajtószolgálatát figyelemmel kíséri. Az újságok megállapításait különös gonddal felülvizsgálják és ami méltányos, igaz és objektív, azt kedvezően megoldják, mert a kormány megérti, hogy a sajtóval együttműködjön és ezért annak szolgáltatást figyelembe veszi és azt kívánja, hogy erkölcsös színvonalú minél magasabb legyen. Azonban a legszörnyebb rendszabályokat alkalmazzák azok ellen, akik bosszúból, vagy más érdekből, valótlán híreket közölnek.

Házmester mint betörő

A fővárosi Constantin Nacu-utca 4. számú blokház lakói észrevették, hogy ismeretlen tettes minden éjtszaka behatol egy-egy lakásba, ahonnan különböző értékű tárgyakat visz el. A lakók és a házmester nyomozni kezdtek, de nem sikerült a tettest elfogni. Véletlenül mégis sikerült a garázdálkodó betörőt ártalmatlanná tenni. Ez Neaca Joita asszony érdeme, aki az egyik éjtszaka észrevette, hogy a betörő a házában levő dohánytörszébe akar behatolni. Az asszony jármát akart csapni, de a betörő rárohant és fojtogatni kezdte. Az asszony elájult és mivel a betörő azt hitte, hogy megölte az asszonyt, elmenekült. Másnap Neaca Joita, aki nem lakott abban a házában, visszament a tett színhelyére és akkor Vasile Lupu házmester személyében leleplezte a támadót és a betörőt. A házmester a rendőrségen beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy a házában történt betöréseket ő követte el. A betörő házmestert átadták az ügyészségnek.

Angol erőszakosságok az írek ellen

Százával tartóztatták le az íreket és szünet nélkül folynak a házkutatások

Lisszabonból jelenti a Rador: A Stefani iroda értesülése szerint Északírországon újabb incidensekre került a sor. A rendőrség hatalmas készültséggel folytatja a házkutatásokat és ezekben a napokban százával tartóztatta le az íreket. Az egyik diákot azért tartóztatták le, mert meg nem engedett iratokat találtak nála. Más ifjak meg azért kerültek börtönbe, mert a

rendőrség a lakásukon fegyvereket és municiót talált. Az angol hatóságoknak az északírországi katolikus nacionalisták ellen használt módszerével kapcsolatban washingtoni ir körök utalnak Connor püspök pástorlevelére, amelyben elítéli a rendőrség erőszakos behatolását a belfasti lakosság házába.

A Délafrikai Unió miniszterelnöke szerint

A középkeleti helyzet felette nyugtalanító az angolszász szövetségesekre nézve

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: Az angol hírszolgálati ügynökség szerint Smuts tábornok, a Délafrikai Unió miniszterelnöke, Pretóriában beszédet mondott, amelyben hangoztatta, hogy valamennyi hadszíntér között a Földközi-tengeri a legfontosabb. Ha az angolszász szövetségeseinek minden erjük megfeszítésével sem sikerül Északafrikából ki-

üzni az ellenséget, — mondotta Smuts tábornok, — akkor a segélyforrások bedugulnak. Elmondotta még a délafrikai miniszterelnök, hogy Churchill miniszterelnöknek Moszkvából történt visszatérésekor Kairóban megbeszélte vele az egész középkeleti helyzetet, amelyet nyugtalanítóknak tartottak.

A japán támadástól való félelmében
Amerika megszállta a Galapagos szigeteket

A Német Távirati Irodának Washingtonból érkező jelentése szerint Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere kijelentette, hogy az amerikai hadügyi kormányzat katonai támaszpontokat rendezet be a Galapagos szigeteken. Ezek a szigetek, melyeket a rajtuk élő nagy teknőösktől teknősszigeteknek is neveznek, Ecuadorhoz tartoznak és az Egyenlítőn mintegy száz kilométerre Középamerika nyugati partjaitól fekszenek. A szigeteken, melyek vulkanikus eredetűek, aránylag gyér a lakosság. Főleg cukornádter-

mesztéssel foglalkoznak. Sokáig csak egyes kalandorok és cetvadászok keresték fel, később fegyenceket telepítettek oda. A Galapagos szigetek jelentősége a Panama csatorna megnyitásával emelkedett és különösebb fontosságuk van a mostani háborúban az által, hogy az Egyesült Államok megerősítették és tengeri támaszpontjává építették ki. A szigeteknek megszállása amerikai katonasággal védelmi szempontból fontos az Egyesült Államoknak.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64

Egyedüli mozgó egyetemes tétivel

Ma, csütörtökön premier!

Előadások a 7:30 és 9:30 órákoi rendezés 3 órákor 30 leles helyarakkal

Az olasz filmtechnika egy újabb vívmánya — Egy film, melyet mindenkinek meg kell néznie

Az első szerelem

Rendezte: CARMINE GALLONI — A főszerepben: VIVI GIOI, VALENTINA CORTESE, LEONARDO CORTESE

„Egyesített” aradói a lemmiabb emémé v kkel

„Egyesített” aradói a lemmiabb emémé v kkel

H I R E K

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

L. Piata Brătianu 3. Telefon: 28--10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Peclama hirdetőirodájában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17--11.

Aradi szerkesztő: Babușay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei. Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.— pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30 fillér. Hirdetőknek, közhiataloknak és közíróknak, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Mérleg

Jön majd egy óra
Egyszer,
Vagy néhány perc csupán.
Lehet már holnap itt lesz,
Vagy messi-messzi tán.

De eljön egyszer
Érzem,
Ha még nem is hiszem;
Mérlegre kell majd tennem
Lemorzolt életem.

Az, amit adtam,
Az lesz
Az egyik oldalon
És amit kaptam — néha,
Az lesz a másikon.

Adtam: Ó, mennyit
Adtam!
Tengernyi szenvedést,
Sok — sok keserű órát
S némán eltűrt útját.

Adtam, csak adtam
Egyre
Robotoló hetek
Sok szürke hétköznapját
S adom amíg lehet.

S mit kaptam érte?
Semmit.
Néhány pillanatot,
Pár boldog percet néha,
Napsugaras napot.

Néhány igaz szót
Olykor,
Nevessz kedves mosolyt
S én méris — méris érzem,
Hogy érdemes volt.

UZONI FARKAS (Timisoara-Temesvár)

— **Diplomaták a miniszterelnökhelyettesnél.** Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök szeptember 8-án kihallgatáson fordult Pené de Weck bucuresti svájci követet, M. O. Fastos bucuresti portugál követet, Josev Moreno Casa Rotas spanyol követet és Petroff Csomakoff bucuresti bolgár követet.

— **Visszatért Németországból a román mezőgazdasági bizottság.** A németbirodalmi földművelésügyi miniszterium meghívására több napon át Németországban tartózkodó és az ottani mezőgazdasági intézményeket tanulmányozó román bizottság visszatért Bucurestibe.

— **Halálra gázolta a motorkerékpár.** Păpescu Ilie gépész Lunguletu községben motorkerékpárjával halálra gázolta Șarburow Galii munkást. Az összeütközés következtében a gépész is lezuhant a kerékpárról és súlyos sérüléseket szenvedett. Kórházba szállították.

— **Próbajáró Newyorkban — két halottal.** A Német Távirati Iroda buenosairesi munkatársának jelentése szerint Newyorkban hajnalban légiáró volt. A lakosság körében leirnatatlan riadalom keletkezett. Almkülből felriadt emberek milliói, abban a hiedelemben, hogy ellenséges repülőgépek jelentek meg a város fölött, fejvesztetten menekültek a legközelebbi légvédelmi fedezékbe. Nemsokára kiderült, hogy csak próbajáróról volt szó. A légiárónak két halálos áldozata van: egy 57 éves férfi a nagy ijedségekben szívészékiütést kapott, egy rendőr pedig futásban elesett és koponyaalapi törést szenvedett.

— **A talált gránát megölt két gyermeket.** Popa Teodor botosani lakos három fia, a tizennégy éves Vasile a nyolc éves Gheorghe és a négy éves Dumitru a kertben játszóvak egy fej nem robbant gránáttal. A gyermekek nem tudták, hogy a talált tárggyal veszedelmes játszani és hozzáfogtak a gránát felnyitására. Egy körbe tették és a tizennégy éves fju baljával ráütött. A gránát felrobbant és mind a három megsebesítette. A kórházban a két nagyobb gyermek meghalt. A négyéves fiúcska állapota is súlyos.

Öt perc kistörténelem

Az „alkotmányos“ Anglia alkotmányellenes uralkodója

I. Károly angol király azok közé az uralkodók közé tartozott akit saját nemzete, sőt saját parlamentje is elítélte és végeztetett ki. I. Jakabnak, az első Stuartnak, a pedáns tudósnak és szeszélyes hajlamu fejedelemlennek volt a fia, aki atyjától a szeszélyességén kívül az abszolutizmusra való hajlandóságot is örökölte.

Károly sehogysen tudta elviselni azt, hogy az alkotmányos Anglia életében a döntő szót a Parlament vigye minden fontosabb ügyben.

Amikor 1626-ban a Parlament panasza tett nála az adók lassu behajtása miatt, feleletül az egybehívott országgyűlést feloszlatta.

Ugyanaz a sors érte az 1629-ben összehívott parlamentet is, mert ez az országgyűlés élesen kritizálta az udvar költséges passzióit és rendkívül nagy kiadásait.

Ettől kezdve Károly alkotmányellenesen uralkodott. Nagy segítségére voltak ebben Stafford lord és Laud érsek, akik a királyt sohasem figyelmeztették abszolutisztikus uralkodásának súlyos következményeire. Így történt, hogy amikor a hajópenzádot a királyi biztosok a népre kivetették, egy Hampden nevű bátor polgár annak megfizetését nyíltan megtagadta. Hampden fellépése fegyveres ellenállást robbantott ki, amelynek sok halálos áldozata lett.

Ez a polgár egy izben meglesle, amikor a király elhagyta a Buckingham palotát. Belopódzott a király hálótermébe és amikor éjjel a király aludt, egy törrel kezében megtámadta. I. Károly azonban egy hirtelen felkapott hasáb fával leütötte támadóját, akit az őrség elfogott. Hampden kivégzése előtt így kiáltott fel:

— Vessen a király!

Laud érsek kísérlete, hogy az anglikán egyházat a skóttal összeolvassza, polgárháborút idézett elő. Károly zsoldos hada visszarúgta a zsoldárokat éneklő fanatikus skótok előtt, úgyhogy a királynak engednie kellett.

Ez a körülmény arra indította I. Károlyt, hogy újból a Parlament segítségével kormányozza az or-

szágot. De a sors nem kedvezett neki. Az ugynevezett „hosszu parlament“ felelősségre vonta tanácsadóit és a király nem akadályozhatta meg Stafford lord és Laud érsek kivégzését sem. Mivel az a terve sem sikerült, hogy a renitenskedő alsóházi tagokat személyes vezetése alatt testőréjével elfoghassa, a polgárháboru lángjai az egész országot tüzvészbe börtötták.

1642-ben bontotta ki a király a polgárháboru zászlaját. Lovascsapatai eleinte eredményesen harcoltak a gyakorlaltan nemzeti hadakkal szemben, de később Fairfax és Cromwell „vasderekü dandárja“ olyan erővel rohanták meg a királyi csapatokat, hogy ezek vereséget szenvedtek. A király a skótok táborába menekült, hogy azok oltalmát vegye igénybe. A történelem nem sok olyan példát mutat fel, hogy a királyt saját katonái kiadják az ellenfélnek, még hozzá pénzért. Ez esetben pedig az történ! A skótok 400.000 font sterlingért kiadták a királyt a Parlamentnek. Károly tragédiája azonban ezzel még nem ért véget! A hadsereg és a parlament között olyan nagy ellentétek keletkeztek, hogy Cromwell lovasával a királyt elraboltatta a Parlament fogságából.

Cromwell, ez a nagy államférfiu, meg akarta menteni a király életét, sőt talán a király koronáját is. Alkudozni kezdett vele aziránt, hogy a tisztek ki nevezését bizza a Parlamentre és az anglikán egyház feletti szupremáciájáról mondjon le. Károly azonban a két sarakalatos kérdésben nem engedett és ezzel alá is írta halálos ítéletét.

Amikor Cromwell látta, hogy a király a veje való tárgyalásokkal csupán időt akar nyerni, hogy aztán újból fegyverhez nyuljon, a megbízhatatlan Károlytal megszakította a tárgyalásokat. A lázadó skótokat megrendszabályozta, a Parlamentet megrostitta és végre a „csonka parlamentből“ álló bizottságot alakított, amelynek 12 lord-tagja Károlyt „a törvény és alkotmány ellen elkövetett büneiért, a polgárháboruban kiontott véreért és mint Anglia külellenségeinek szövetségesét“ halálra ítélte.

1649 január 30-án, hajnalban a bakó kivégezte.

A nemzeti színházak és operák szervezéséről szóló törvény módosítása. A hivatalos lapban megjelent rendelet törvénnyel módosították a nemzeti színházak és operák megszervezéséről szóló 1937 március 20-i törvény huszonhetedik szakaszát. Kimondja a rendelet törvény, hogy az egységesített látványossági adó husz százalékat, amit a nemzeti művelési miniszterium kapott a jövőben a következőképen osztják fel: Az összeg négy százalékát a nemzeti képtár berendezésére és javítására létesített alaphoz csatolják, öt százalékot drámai, zenei és képzőművészeti tanulmányokat folytató egyének ösztöndíjára, negyvenkét százalékot irodalmi és vallásos művek nyomtatására, továbbá írók és művészek támogatására fordítanak, míg a fennmaradó negyvenkilenc százalékot a nemzeti színházak és operák személyzetének nyugdíjalapjához csatolják.

— **Koresmái csendélet.** Udovita Josif Boosa Montanaboksánbányai és Gheorghe Gheorghe, Savu Gheorghe, valamint Dumitru Carol Magura községbeli lakosok az egyik koresmában miátoztak. Közben szövetség keletkezett közöttük majd verekezésre került a sor és késéssel összeszurkálták egymást. Gheorgher Gheorghe több késszurástól súlyosan meg-

Németországban takarékoskodnak a gázzal és villanyárammal. A német sajtó közli Göring tábornagnak mint a négyéves terv végrehajtójának felhívását a gázzal és villanyárammal való takarékoskodás érdekében. Göring felhívása hivatkozik arra, hogy az ellenséges országokban a bevezetett takarékosági intézkedések megszegőit súlyosan megbüntetik. Németországban mindenképp önként kell hozzájárulnia ehhez a mozgalomhoz — fejeződik be a felhívás.

— **Naponta hat franciát ölnek meg az angolok.** Vichyből jelenti a Rador: Creysselel propagandagazgató, a dieppei kalándokkal foglalkozva a Moniteur című újságban megállapítja, hogy az angolok eddigi kilencvennégy támadást intéztek Franciaország ellen és mindegyik elégséges lehetett volna a háboru megűzéséhez. Két év óta naponta hat francia hal meg az angolok gyűlölete miatt.

— **Álkulesses betörők.** Teodorescu Mária fővárosi lakosnő jelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek álkuless segítségével behatoltak a lakásába, ahonnan értékes asztalterítőket és egy vaskasztát vittek el, amelyben arany és platinaékszerek voltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

FORUM-MOZI ARAD

Nyáron is nagy filmeket lát-zik. Telefon: 20-10. Városunk egyedüli 60' szelőzetett, kellemesen hívós terme. Előadások 3, 5, 7, 15 és 9:30 kor

Ma szeszennvítő filmbemutató!

A le híresebb három francia filmsztár

RAIMU, MARIE BELL, MICHEL SIMON

parazvgyitka

A KÓKUSZDIÓ

2 óra párisi humor!

30 számú CNC-UFA tirádó

Előadások 3, 5, 7, 15, 9:30-kor. 3 kor matiné 30 lei egységnyi helytartal

— **Kegeletes emlékünnepek Mussolini édesanyjának sirjánál.** Rómából jelentik, hogy Rosa Maltoni Mussolini, a Duce édesanyjának sirjánál, szent Róza ünnepe alkalmából, kegeletes emlékünnepeket tartottak. Nagyszámu közönség jelenlétében a fasiszta párt, a hatóságok és a megyék képviselői megkoszorúzták a sirt. Gyönyörű virágkoszorút helyeztek el a Duce édesanyjának sírházán, San Martino Villafrancában is.

— **A Caransebes-karánsebesi tanítóképző intézet új igazgatója.** A Caransebes-karánsebesi állami tanítóképző intézet új igazgatójává kinevezték Orzescu Ilie aradi tanárképző tanárt.

— **Nyugalmozott körjegyző halála.** Markovics Aladár nyugalmozott körjegyző rövid szenvedés után helvenőt éves korában Tarnaveni-Dicsőszentmártonban meghalt. Az egyenes jellemű, barátságos modora folytán nagy tiszteltettség övendő nyugalmozott körjegyző halála őszinte részvétet kelte. Halálát özvegye, gyermekei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét közepette ment végbe.

— **Folyókák a tengelyállatoknak üldözése.** Rio de Janeiróból jelenti a Stefani iroda: A brazil hatóságok letartóztatták az olasz óceánparti légitörzsi társaság valamennyi tisztviselőjét. Ugyanakkor megtiltották a tengelyhatalmak alattvalóinak, hogy katonai felvonuláson megjelenjenek.

— **Külön választják az egyiptomi fontot az angol fonttól.** A Stefani iroda Isztambulon keresztül úgy értesül Kairóból, hogy az egyiptomi képviselők egy csoportja határozati javaslatot terjesztett a képviselőház elé, amelyben az egyiptomi fontnak az angol fonttól való azonnali szétválasztását kérte.

— **Lezuhant amerikai repülőgép.** A Német Távirati Iroda az angol hírszolgálat jelentése alapján közli, hogy egy amerikai nehézbombázó gép Ohio államban lezuhant. A gép egy házra esett, melyet romba döntött és két embert megölt, ötöt súlyosan megsebesített.

— **Rendőrkékre került a szállodátolvaj.** Creata Dumitru Livezi-Dolj községben egyen az utóbbi időkben olcsó és egyszerű „talalmánnyal” kereste a maga mindennapi kenyerét. Megjelent hol az egyik, hol a másik arajvai szállodában, hamis neven szobát bérelt, majd kis idő múlva, a személyzet figyelmét kikerülve, távozott a szállodából és bőröndjében magával vitte az összes összeszedhető fehérneműt, sokszor a takarót is. Addig jár azonban a korszó a kura, míg egyszer eltörik. Így történt Creata esetében is. A arajvai Splendid szállóból nem sikerült „angolosan” távoznia, mert a személyzet elcsípte és átadta a legközelebbi rendőrszemnek.

Radiojavítás vagy átalakítás

csak specialistánál végez eszen

LABORATOR SPECIAL

PL. REPERAT LE RAD. O. ARAD,

V. Goidis a.

— **Amerika gazdasági csatája.** A Német Távirati Iroda sokkolni jelentése szerint Henderson, az Egyesült Államok akormánybiztos nyilatkozott, hogy Amerikának a gazdasági csatát a legközelebbi három hét alatt kell megnyernie, mert különben nehéz idők következnek Északamerikára.

— **Rejtett élelmiszerek árak leleplezése.** Hagiadurián Rupen fővárosi lakos lakásában rejtett élelmiszereket leleplezték. A raktárban 13.000 liter étolajat, 1500 kilogramm fehér lisztet, több zsák és hordó borsó, cukrot, rizst, kávé és más árut találtak több millió lei értékben. Hagiadurián tetten érték, amikor 360 leiert árusította az étolaj leírját. Az árut elkebezzlik, Hagiaduriánt pedig szabotázs miatt vád alá helyezték.

— **Negyilábu tyúk.** A Corriere della Sera című lap érdekes hír közöl Polából. Az egyik olasz baromfitenyésztő gazdaságában egy negyilábu tyúk látható, mely fejlődésében alig maradt el a vele egykorúak mellett.

— **Patkányok miatt majdnem börtönbe került egy pékmester.** Gentből jelentik: Crine louchesi pékmester nem tudott számot adni a rendelkezésére bocsátott lisztmennyiségről és ezért a hatóságok bezárták műhelyét, ellene pedig eljárást indítottak. Crine felebezzett a határozat ellen és ártatlanságát hangoztatta. Kijelentette, hogy mindenkor a legbecsületesebben kezelte a műhelye rendelkezésére bocsátott lisztkészleteket, az előirt kenyéradagokat készítette és saját hasznárá egy kilónyi sem tért félre a lisztből. Az eltűnt husz mázsa lisztet a patkányok ették meg a raktárban. A hatósági vizsgálat során valóban megállapítást nyert, hogy a sütőde és környéke valóságos hemzseg a patkányoktól. — egyetlen éjszaka 12 darab kenyeret felfalnak. A pékmestert fölmentették a szabotázs vádjá alól, műhelye azonban — éppen a patkányvesztély miatt, — továbbra is zárva marad. Crine elszegődött segédnek egy másik pékműhelybe.

— **MA: NAPFOGYATKOZÁS.** Ma, csütörtökön az egész ország területén észlelhető részleges napfogyatkozás lesz. A napfogyatkozás felütán öt óra negyvennyolc perckor kezdődik és hat óra harminchárom perckor éri el teljességét. A napfogyatkozás Északamerikában, Grönland szigetén, Kiszáziában és Északafrikában is látható. Az idén ez a harmadik napfogyatkozás, az előző kettőt azonban Romániában nem lehetett megfigyelni.

— **Középiskolai tanulók figyelmébe ajánljuk,** hogy tankönyveiket már most jegyeztessek elő Libra-ria Universala (volt Galambos) cégnél, Timișoara-Temesváron.

— **Többszáz ezer lejes lopás.** Ismeretlen tettesek behatoltak Pattányosky Elemér Lugoj-lugosi lakásába, ahonnan több százezer lei értékben különböző értékű tárgyakat, ékszereket, ruhásműveket, stb. emeltek el. A tolvajok kézekerítésére erőlyes nyomozás folyik.

— **Amerikai tiszték Izland szigetén.** Washingtoni jelentés szerint Hopkins, Roosevelt bizalmasa, továbbá az amerikai hadsereg vezérkari főnöke és a tengeri haderők parancsnoka meglátogatták az Izland szigetén állomásozó amerikai katonákat. Utána Londonba utaztak, ahol megbeszéléseket folytattak Churchill angol miniszterelnökkel és brit katonai körökkel.

— **Adományok.** A Jámor családnak N. N. Szent Antal nevében 500 leit adományozott. — A Fratelia-ujkissodai gyermekotthon számára lapunk kiadói hivatalában N. N. Szent Antal nevében 500 leit és Kurcz József 200 leit adományozott. — A Kardos-telepi napközi gyermekotthon javára lapunk kiadói hivatalában N. N. Szent Antal nevében 500 leit adományozott. — A dr. Kakuk gyermekotthon számára lapunk kiadói hivatalában B. I. Szent Antal nevében 100 leit és Szűz Mária nevében 100 leit adományozott. — Kovács Kálmán a beteg nővérét és fiát elfartó szegény özvegyasszony számára lapunk kiadói hivatalában 400 leit adományozott. — A Fratelia-ujkissodai gyermekotthon építésére: Az édes testvére adománya 950, özv. Szána Mihályné 100, L.-né Szána Berta 100, Kovács Szávané 100, Kovács Károly 400 lei, Laetu N. 1 ajtó, 1 ablak, dr. Reisz Béla János 500 drb. tégla, a kis Jóska születése alkalmával 15 kg. szeget adományozott a boldog család. U. József falösszekötő vasakat, záratokat stb., Sz.-nék Zsuzsa 4 kg. szeget, 4 kg. drótot, Tóth Mártonné 1 ajtózárat. A vezetőség halálját fejezi ki a szíves adományokért.

— **Agyonsújtotta a villanyáram.** Tudor Gheorghe villanyzerelő a villanyvezeték felülvizsgálatánál a Prahovamegyei Busteni község közelében valami hibát vet észre. A villanyzerelő nyomban hozzáfogott a zavar kiküszöböléséhez. Munkájában véletlenül hozzaert a magasfeszültségű árammal telt vezetékhez és holtan zuhant le a villanyoszlopról.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Deutsch Károly cipészsegéd fia Mátyás, Zalai Lajos vegytisztító fia Ede, Moskovits Lajos munkás leánya Iolya, Suba Petru postás leánya Doina, Csereveni Károly kosárfonó fia Károly. Házasságot kötöttek: Werhof István rejzölő és C. árth Erzsébet, Winkler András vízvezetési szerelő és Hammer Ilona. Meghaltak: Feld Abraham 65 éves magántisztviselő, Ungelbach Ferenc 60 éves vendéglős Balla Istvánné Feresik Erzsébet 52 éves, Schweitzer Vincéné Götter Julia 73 éves.

— **A Timișoara-temesvári józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolában a beiratások befejeződtek.** A magyar tagozatra 350 tanulót irtak be. Ennek a tagozatnak a múlt tanévben 290 tanulója volt. A német tagozatra való beiratások is befejeződtek. Most döntik el, hogy egy vagy két összevont osztályt létesítsenek ennek a tagozatnak a keretében.

— **Tisztozgatják a Szajnákat.** Párisban és környékén mostanában ment végbe a Szajna megüszítése. Ez a házi jellegű rendezés azonban mégis érdemes arra, hogy szóljunk róla, mert minden száz esztendőben csak kétszer történik meg. Ez alkalmával tehát ismét feltárul öt évtized után a Szajna medre. Temérdek holmit lehet majd találni a fenékén, ahogy ott felhalmozódtak annyi évtized folyamán. Ezek a "alált tárgyak nem uratlan jószágok, mert ezeknek a sorsáról kizárólag a hatóságok rendelkeznek.

— **Gyufa nem való a gyerekek kezébe.** Lugoj-Lugoson több gyerek a Take Ionescu-utcában égő gyufákkal játszadozott; egy óvatlan pillanatban kigyulladt egy szalmakazal, majd több szénakazal, végül Straja Gheorghe gazdasági épületei is. A tüzet nagy erőfeszítések révén eloltották. Az okozott kár negyedmillió leire rug. Vizsgálato indították annak megállapítására, kit terhel a felelősség a gyermekek felügyeleti nélküli hagyása és a tüzet okozó figyelmetlenség miatt.

— **Betörés szövetkezeti raktárba.** A targu-jui tanítók szövetkezetének áruaktárába egymásután két betörést követtek el. Az első betörésnél a szövetkezet mintegy százezer, a másodiknál pedig félmillió leies kárt szenvedett. A második betörésnél a tettesek csak az értékes árut vitték el, amiből arra következtetnek, hogy a betörők kitűnően ismerik a szövetkezeti áruaktár beosztását. A tettesek kézrekerítésére folyik a nyomozás.

— **A vonat elé vetette magát.** M. tache Gheorghe ötvenhárom éves Plopi-Titu községbeli gazda, hét gyermek apja, az egyik tehervonat elé vetette magát és a kerékek halálra gázolták. A szerencsétlen ember elmebajos volt és elmezavarában követte el az öngyilkosságát.

— **Amerika ellenőrzi a gépjárművek elátását.** Washingtonból jelenti a Havas-Orfi ügynökség: Az Egyesült Államok hadiszállítási hivatala ellenőrzi az alá helyezte a gépjárműveknek gumibronccsal s pótkatrészekkel való ellátását. A jövőben a gépjárművek csak a hivatali bizonylata alapján szereshetik be ezeket az anyagokat.

Mozi

Csütörtökön, szeptember 10-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: A hindu sirmélek. Corso: Az első szerelem. Forum: A kókuszdió. Uránia: Bestia.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, szeptember 10-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot: Lager (voit Vojtek, Reg. Maria-ut és Moise Nicoara utca sarok) és Be. ger (Saguna-ut és Graț Coanda utca sarok).

Csütörtökön, szeptember 10-én Timișoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros: Irgalmasok (Sf. Ioan utca), Gyávaros: Meiszner (Petru Maior-tér), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér), Józsefváros: Csillag (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszertár.

URANIA sláger-fi mszínház, Arad URANIA

Telefon 12 32, E bádások 3, 5, 7:30 és 9:30

Szeptember 11-től premier!

Egy högy utitársat keres... Jelentkező s akad és megkezdőlik a

TAVASZI SZELLO-ben

a boldog ággal való jáék - Felejt etetlen é méry é-gyönyörű az ifju sziveknek.

Fő zerepből:

Hanne'ore Schroth, Etika von Tellmann, Walter Steinbech

Ma utóljára

Elbádások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

BESTIA

SZÜLŐK ISKOLÁJA

Család és iskola

Legdrágább kincsünk a gyermek; ő jelenti a család számára a küzdelem, de az örömet is; a munkában kifáradt és elcsüggedt szülők a gyermekeik tekintetéből merítenek új erőt. A közösség, a társadalom is benne látja továbbfolytatását és minden áldozatot...eghoz érte.

De vajjon elég-e, ha küzdünk gyermekeink jó el látásáért, hogy anyagiakban ne szenvedjenek hiányt. Nem kell-e még nagyobb gondnal és tervszerűséggel mindent megtennünk gyermekeink lelki, jellembeli fejlődéséért.

— Azt majd elintézi az iskola — hangzik — nem egy szülő részéről a válasz. Pedig a nevelés munkája csak részben az iskola feladata. Azt mindenképp a szülőnek kell végeznie. — De hogyan neveljen a szülő, amikor arra nincs előkészítve. Sehol annyi kontárkodás, tervszerűtlenség és félmunka nem tapasztalható, mint éppen a családi nevelés körében. Miért? — Mert igen sok szülő vagy nem törődik, vagy nem ért a neveléshez.

Mig külföldön a házasság előtt álló fiatalok tervszerűen képezik magukat előadások, tanfolyamok ut-

jan, a gyermeknevelés feladatára, addig nálunk a fiatalok egyetlen törekvése a házassághoz szükséges anyagi feltételek megteremtése. Ez okozza aztán igen gyakran azt, hogy a hivatásos nevelők, akik az iskolai év folyamán mindent elkövetnek a gyermekek neveléséért, — s ez sikert is mutat, — szomorúan tapasztalják, hogy a vakációról, a szülői házból visszatérő gyermek elromlott, visszaesett. A kiábrándult nevelő újra kezdi a nehéz munkáját. Hogy ez a jelenség milyen gyakori, azt igazán csak az intézeti előjárók tudhatják.

Jelen rovatom az a célt szolgálja, hogy a nevelés nehéz feladatában néhány jótanáccsal lássa el a tájékozatlan szülőket, kapcsolatot teremtsen az iskolai és a családi nevelés között. Sorra ismertetni fogjuk a gyermeki lélek fejlődése során szükséges nevelői ténykedéseket, s fel akarjuk hívni a szülők figyelmét a nevelés terén fontos és szükséges eszközök alkalmazására.

SZENTMIKLÓS FÉRENC
Alba-Iulia-Gyulafehérvár.

mert természetes, hogy az ekkép előkészített gyermekek fölötté bizalmatlanok. Nem hiába rémítették őket iskolával, tanítóval! És a tanítónak, miközben e kicsiny lelkek nyitját kutatgatja meg kell azokat munkáin is. És ha közben apró hibákat követ el, nem a szülőket illeti-e érte szemrehányás?

— Igaza van.

— ... Bizony a szülőket, akik pedig nem is sejtik a maguk bűnösségét. S amikor, tetőpontján van az iskolai munka, ugyan minő magatartást tanúsít a legtöbb szülő az iskola iránt? Némelyik nem is vesz róla tudomást, nem törődik vele. Az ily szülőt jellemezte a humorista azzal, hogy az iskola olyan ruhatár, ahol a gyermekeket elhelyezik. Az effajta szülőnek csak arra való az iskola, hogy bizonyos időre nyugta legyen a gyermektől. Sok más szülő meg, csupán azért foglal-kozik az iskolával, hogy nevelő hatását csorbítsa a tanítót bírálgassa. Amint látom, ez a kijelentésem kételety támaszt önben. Pedig bizonyára már hallott efféle pártbeszédet:

— Mama, a tanító ur megbüntettet.

— Már megint? S miért?

— Nem tudom.

— Másokat is megfenyített?

— Nem.

— Hát mindig csak éppen veled van baja? Egy látszik, téged nem szivel. Ha ez így megy tovább, majd megmondom neki a véleményemet.

Vagy:

— Papa, a tanító ur azt akarja, hogy ird alá az iskolai naplóm.

— Fiam, hát a tanító ur soha se hagy minket békén!

Megint:

— Mamám, négyest kaptam számtanból.

— Mit sem tesz, a tanító ur haragszik ránk, s még ha a fejed tetejére állsz, sem kaphatsz tőle jobb osztályozatot.

Nem akarom itt felsorolni azokat a jelzőket, amelyekkel a szegény tanító ilyenkor felékesítik: csak annak lerögzítésére szorítkozom, hogy ilyen viszonyok közt nemde hiába akar a tanító a szülővel együttműködni a gyermeknevelésben.

Miközben ezeket a saját tapasztalatomból merített eseteket elsorolom, látogatóm arca egyre komolyabbá válik.

— Belátom, hogy tévedtem, — mondja végül.

— Mielőtt a tanítóság ellen kifogásokat emelünk, előbb a szülőket kell megfirtitenünk. Most már értem, miért nem akarja a tanítóságot intelmekkel ellátni. A szülővel van tehát baj. Pedig milyen szép és termékeny dolog volna, ha az egyaránt felvilágosított és áldozatra kész szülők és tanítók karöltve munkálkodnának!

— Eljön majd ennek is az ideje. De addig is segítsünk egymáson: igérje meg, hogy ismeretése körében Ön is terjeszteni fogja a beszélgetésünk során fölmerült eszméket és kivált a családi neveléssel foglalkozó könyveket! (L. Education familiale Brüsszel, c. folyóiratban Jacques Herbé N. L. alapján).

A szülők vagy a tanítók hibásak-e?

— Nagyon helyesen teszi — mondá a minap egy családapa, aki megfizetel szerény cikkeim elolvasásával, — hogy felvilágosítja a szülőket, mi módon teljesíthetik legjobban nevelői kötelességeiket gyermekeik irányában. De vajjon, nem volna-e helyénvaló, ha a tanítószemélyzetnek is utbaigazítást nyújtana, hogy miképpen működjék közre a gyermekek igazi jó nevelésében?

— Utbaigazítást nyújtani? Hiszen annak helyes módjáról a tanítói személyzet teljesen meg van győződve, s azt hiszem, a legnagyobb odaadással szenteli magát e kényes hivatás betöltésére.

— Egészen bizonyos benne? Nem gondolja-e, hogy a tanítóság inkább csak az oktatásra korlátozza a maga tevékenységét?

— Nem. Tanítónk a képzés folyamán lélektani és pedagógiai tanulmányokat is végeznek s így nagyon jól tudják, mi a nevelés, meg hogy az oktatás annak csupán egyik ága. A tanítóképzésben alaposan megismerik a gyermek valamennyi képességének fejlődési folyamát s bűnnek tekintnék, ha pusztán az oktatásra vetnék a súlyt, a nélkül, hogy növendékeink jellemét is kovácsolnák, eszményképeket tüznének eléjük, egyenesen fejlesztgetnék valamennyi képességüket.

— Sajnálattal kell megállapítanom, hogy nem mindenik tanító hódol az imént vázolt nevelői ideáloknak.

— Ezt nem vonom kétségbe. Az ezernyi-ezer tanító közt bizony akad aki nem alkalmas, sőt nem is méltó erre a hivatásra. E világon semmi sem-tökéletes. De méltóztatnék figyelembe venni, micsoda emberföltötti feladatot kell a tanítóságnak betöltenie. Nem is szólva magának a foglalkozásnak nehézségeiről és kényes voltáról, gyakran a legkedvezőtlenebb körülmények közt kell a tanítóságnak munkásságát kifejeznie. Hisz tudvalevő, hogy számos család, nemcsak kétségbevonja, hanem egyenesen keresztezi, sőt megsemmisíti az iskola nevelőmunkáját.

— Ó, mily kiméltelen! Örömet lel benne, hogy még inkább befeketítheti a szegény szülőket, akiket minden baj okául tekint! Ez jól beleillik felfogásába, ám az igazság...

— Bocsánat. Ön elég jól ismer engem, tudja, hogy teljes jóhiszeműség vezet és elismeri, hogy nem szélmalom-harcot folytatok. Ha tehát bírálatot gyakorolok, erre tapasztalat és elmélkedés batorít fel. Nem tapasztalta-e Ön is, hogy sok családban úgy készítik elő a gyermeket az iskolai életre, hogy alaposan elveszik a kedvét tanítótól, iskolától egyaránt? Nem mindennapi eset-e, hogyha az ötéves fickó akármivel is megzavarja a szülők nyugalmát, emezek így biztatják: „Várj csak, te lurkó, nem lesz ám sokáig ily fényes dolgod! Jövőre iskolába kerülsz, ott a tanító majd ráncbaszed!” Kérdem, ha eljön az iskolai év kezdete, ugyan minő lelkiállapotban keresi a szegény megfélemlített gyermek a kapcsolatot iskolával, tanítóval? S ugyan hány szülő gondol rá, hogy megkönnyítse dolgát a tanítónak, akiknek, nemde, ismerenie kell a rábizott lelkeket? Vajjon hány szülő akad, aki 6 esztendőre terjedő tapasztalatainak eredményét közölné a tanítóval? Tessék csak megmondani.

— Lám, nem felel. Megértem a hallgatásában rejlő szomorú ékesszólását. Hát most itt áll a tanító 40—50, nem ritkán még több gyermekkel, akinek csak az életkorát s a nevét, legföljebb még a lakáscímét s a szüleinek a foglalkozását ismeri. Negyven-ötven megfajtagondolható, ugyanannyi személyiség, melynek meg kell ragadni, ki kell lesni a jellemét! Ki kell lesni,

SZERESD A GYERMEKET!

Szeresd a gyermekét! A gyermek fényugár;
Közöttünk, itt, ott mind meg ragogva jár.
Mikor szomorúszóval: szemed köze nézve,
H₂ benne van nyoma is: ő akkor is szeret.
Szívvednek mélyből kialszja a borút.
Féjdedre rózsákból vígan fon koszort,
Ne érje gond soh , ki rád hajgalt derít:
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!

Szeresd a gyermekét! A gyermek gyenge tő,
Friss fakadó rügyet szelíden negető.
Ha ápolója nincs: cseszevés, juhull,
Mindig vigyázz reá! Alj, mellé támasz!
Fogd meg a romboló viharok ostorát.
Ne csakodja vadul azt a kis zsöngé fát,
Ne hánts a jövő szerdergő képét —
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!

Hadd fusson a gyermek álmok fuvaltatán
Csapongva illandó arany lepkék után!
Legyen, mint a tavasz, vidám tekintetű,
Kis ajka zendüljön, mint égi esengetyű!
Harmatos bokrévét hadd tépjen a mezőn!
Hajolj le csókold meg: áldd szívedre hön!
Boréző szeretet őrvezze firtjeit —
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!

PÓSA LAJOS

Szeresd a gyermekét! A gyermek tiszta, szent,
Ártatlan nagy ló föld porába lent.
Lelkén nincs semmi folt. Mint a galamb, fehér,
Imája a mennybe leghamarabb felér,
Kedves a / Ur előtt, kinek rá gondja van,
Ezer veszély között, mikor jár gondtalan:
Elküldi angyalát... megfogja kis kezét...
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!

Szeresd a gyermekét! Ne legyen bus, komoly
Szemének tükréből játsszék örök mosoly.
Máradjon a gyermek: gyermek, míg csak lehet,
Majd éri súlyos a ő is az életet!
Híntsen a kikelet tarka virágokat,
Daloljon a madár az árnyas lomb alatt,
Csörgess a patak esillogva gyöngyeit —
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!

Burnica-Hanqya üzlet rész-jelzők és töriesztése

eszközölhetők:
Józsefváros: Povatz (volt Po yen vendé lőben
v. sárnap d. e. 10—12 ig.
Fröbl-utca 10. sz. alatt Jakob-
urnál, minden d. u. 2—5-ig és
vasárnap 11—2 ig
Erzsebetváros: Kie er (volt Novotny) vendég-
lőben vasárnap d. e. 10—12-ig
Gyárváros 1. sz. HANGYA-boltban, Traian-tér
8. hé köznáokok

KÖZGAZDASÁG

A gyapot beszolgáltatására vonatkozó rendelkezések

A hivatalos lap 209. számában megjelent iparügyi és kereskedelmi államtitkársági rendelettel köteleztek a gyapottermelőket, hogy a betakarított gyapotot a hivatalos áron beszolgáltatásuk a gyapotgyűjtő központba. A beszolgáltatásnak legkésőbb december 1-ig befejezést kell nyernie. A betakarított gyapotból a termelő saját szükségletére hektáronként legfeljebb hatvan kilógram egrenálatlan gyapotot tarthat meg. Ha azonban az illető termelő háromszékhektárnál nagyobb területen művelt gyapotot, akkor a megtartható mennyiség nem haladhatja meg a 210 kilógramot.

A termelők kötelesek az illetékes községi vagy városi vezetőségnek legkésőbb szeptember 15-ig bejelentést tenni a gyapottal bevetett területről. Ugyanoda december 10-ig másik bejelentést kell tenni minőség szerinti megjelöléssel a betakarított egrenálatlan gyapot mennyiségének valamint a gyapotszedőnek beszolgáltatott mennyiség feltüntetésével. Ez utóbbi esetben külön megjelölendő a gyapotszedő által kiállított elismervény száma és kelte.

Roman többségű kócolaj társaságok illetékeskedvezménye. Az érvényben levő rendelkezések értelmében a 400 millió leinél nagyobb névértékű alaptőkével rendelkező kócolaj társaságok, amelyben a részvények hetvenöt százaléka a nikai románok kezében van és az igazgatóság összetétele is ilyen százalékból áll, megkapja a rendkívüli nemzetvédelmi illeték fizetésénél ötven százalékos kedvezményben részesülnek.

Ingyen cukor és szappan a zsilvölgyi munkásoknak. Petroșani-ból jelentik: Anțonescu Ion tábornagy-államvezető két vagon cukrot és egy vagon szappant osztott ki teljesen ingyen a zsilvölgyi bányák munkásai között.

Százmillió lei hitel a gyümölcs és főzelék értékesítésére. A hivatalos lapban megjelent rendelettervvel felhatalmazza a földművelésügyi miniszteriumot, hogy legfeljebb egy évi lejáratra ötszázalékos kamat mellett bármilyen állami hitelintézetnél százmillió lei kölcsönt vegyen fel. Az összeget teljes egészében a gyümölcs és főzelék értékesítésére fordítja.

Határidő napló

SZEPTEMBER 14:

Kiviteli cégek havi tájékoztató lapjairak (Bulletin informativ) beküldése a nemzetgazdasági miniszterium kivitel-szervezési és előmozdítási igazgatóságához.

SPORTSEMÉNYEK

Nagy játékosvásár Olaszországban

Torinóban, Pozzo városában, egyre több és több válogatott játékos találkozik. Az 1941-es év nyarán a Juventus vitte Torinóba a válogatott játékosokat, most pedig a Torino csinált nagy vásárt. A Torino megvette a Veneziától Mazzolat és Loichot, a két válogatott összekötőt. Áprilisban mindkét játékos a horvátok és a spanyolok ellen is. A két játékosért a Torino egymillió lírát adta és ezenkívül még átengedte a Veneziának Petront, a tartalékosát. A Venezia annak idején Mazzolat ingyen kapta, Loichért, ezenkívül csak néhány ezer lírát fizetett. Ez a játékoscsere az olasz nyári idény legnagyobb eseménye. Érdekese, hogy a Venezia elveszté teljes becsőhármását, Puppo, a közpeseátár ugyanis nem jó szik tovább. Puppo egyetemre jár, a keleti nyelveket tanulja kínai és japán tudása révén máris diplomáciai szolgálatba kerül s a külügyminiszterium nem engedi, hogy Puppo hívatásos játékos maradjon.

Timisoara-Temesvár vasárnapi labdarugó műsora

Timisoara-Temesvárott vasárnap egy Hősök-Kupamérkőzés és két Alexandrescu-Kupamérkőzés kerül lebonyolításra. A mérkőzéseket az Electrica-pályán játsszák le. Dél előtt tizenegy órakor a Progresul és Banatul együttese találkoznak Alexandrescu-Kupamérkőzés keretében, míg délután fél négy órakor az Electrica-Chinezul-CAMT Alexandrescu-Kupamérkőzésre kerül a sor. Délután öt órakor a Hősök-Kupamérkőzés a Ripensia az aradi Crisana CFR együttesével mérkőzik.

A szilvölgyi játékosok eredményei

Kétezer főnyi közönség jelenlétében jól sikerült játékosok versenyt rendeztek, melynek eredményei a következők:

110 m gátfutás: Hidás BBTE 15,5, Nádasi

A rendelet szigorúan megtiltja a nyers gyapot aratását. A beszolgáltatandó gyapotot jó állapotban kell tartani és annak nedvessége nem haladhatja meg a tizenkét százalékot. Az egrenálatlan gyapotnak az il e ő helységeből való elszállítása csak a községi vagy városi előjáróság engedélyével történhet. Az egrenáló üzemekbe történő szállítása még akkor is, ha az üzem a termelési helyen van, csak engedéllyel lehetséges.

Az egrenáló üzemek kötelesek minden hónap 5-ig bejelentést tenni a nemzetgazdasági miniszterium nyersanyagosztályához, amelyben feltüntetik a gyapotszedéktől egrenálás céljára átvett mennyiséget, a termelőktől saját szükségletükre megtartott gyapotnak egrenálás végett hozzájuk szállított mennyiségét, az illetékes községi vagy városi előjáróság szállítási bizonylata számának és keltének megjelölésével, az átadott mennyiségeket minőség szerint, az egrenált gyapotot minőség szerint és végül az egrenált gyapotot, amelyet a gyapotfeldolgozó vállalatoknak kiosztottak.

hoz (Direcțiunea Organizării și Incurajării Exportului din Ministerul Economiei Naționale).

SZEPTEMBER 15:

Rekvirálási bónok visszacsatolási köcsörök: köcsörökön történő becserelésének határideje.

A volt király arcképeivel ellátott 500 lejes bankjegyeknek a nemzeti bank fiókjainál való becserelése lejár.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági miniszterium termelési osztályához.

Gyapottermelők bejelentése az illetékes községi vagy városi előjáróságánál a bevetett területről.

SZEPTEMBER 16:

Nyulvadászati idény kezdete.

SZEPTEMBER 30:

Az öfelsége I. Mihaj király arcképet viselő ezüstből vert 250 lejes érmék forgalmi értéke lejár. Adófizetésre december 31-ig lehet használni ezeket az érméket.

A zöldszínű, közepén a volt király víznyomásos arcképet viselő 1000 lejes bankjegyek forgalmi érvénye lejár. További egy hónapig a nemzeti bank fiókjai végzik a becserelést.

Gépjárműtulajdonosok eddig a napig kötelesek a carnet de bord-ba bevezetni a tulajdonukban levő gumibroncsok számát, márkáját és sorozatszámát.

zi 2:19.6, 2. Angyal II 2:20.8, 3. Gróf 2:24.2, 4. Eleméri, 5. Püllök. 100 m ifjúsági gyors: 1. Szatmári 1:03.2, 2. Csuvik 1:04.8. 200 m hölgy gyorsúszás: Farkas 3:10.6. 200 m hölgy mellúszás: Somhegyi 3:24.8. 200 mellúszásban Szegedi győzött 2:50.4 mp-el, aki azután tovább uszva a 300 m-en 4:26.4 és a 400 m-en 5:59.8 idővel új magyar országos csúcseredményeket állított fel. 100 m ifjúsági hátúszás: Józsa 1:13.4.

A magyarok uszókaptánya. Vanie András dr. a verseny után nyilatkozott és kijelentette, hogy a magyar uszócsoport nagy esélyekkel indul a milánói versenyen és alighanem újabb győzelemmel zárja az idei nagyszerű nemzetközi verseny idényét. A legnagyobb küzdelem a 100 m-en lesz, az olasz Coua ugyanis 1:00.7 időt uszva legyőzte a németeket és most majd Elemérivel mér össze tudását. Csik dr. nem vehet részt a versenyen, mert ha ő is rajtolna, ugyeban a számban is biztos győzelemre lehetne számítani.

A keddi versenyen egyúttal kijelölték azokat az ifjúsági uszókat is, akik a milánói nemzetközi ifjúsági sporttalálkozón az uszásban képviselik majd a magyarokat.

Sport hírek mindenfelől

Olaszországban Vidussoni miniszter Maganellonak, az olasz olimpiai bizottság elnökének javaslatára Ridolfi márkát nevezte ki az olasz labdarugó szövetség elnökévé.

A magyar labdarugóbajnokság második fordulójában ez a tizenegy játékos játszott a legjobban. Róth (Gamma) — Csabai és Kispéter (Szolnok) — Perényi (NAC), Gere (Csepel), Lakat (Szeged) — Egresi (Kispest), Marosvári (Csepel), Olajkár II (Csepel), Zsengeller (Ujpest), Hárta (Gamma).

Max Schmelling, a világhírű német nehézsúlyú ökölvívó végleg lemondott a hivatásos versenyzésről, mert teljes tudásának kifejtésében akadályozza az a sérülése, amelyet mint ejtőernyős a krétai harcokban szerzett.

A balatoni német—magyar víztorlázó versenyen a magyarok vezettek 69:54 pontaránytal.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 10

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 A rádiózenekar hangverseny. 13.40 Filmismertetés. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.50 Előadás. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Nők negyedórása. 19.15 Dalok. 19.40 Hanglemek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 A rádiózenekar hangverseny. 22 Hírek, sport. 22.20 Zenekari hangverseny. 23 Hanglemek.

Radio Moldova: 13 Hanglemek. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemek. 14.40 Orvosi tanácsok. 14.50 Táncczene. 18.30 Román dalok. 19 Harmonikajáték. 19.15 Előadás. 19.30 Hanglemek. 20 Előadás. 20.15 Hanglemek. 20.40 Schubert dalok. 21 Hírek. 21.15 Szimfonikus lemezek.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 11

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Román—német katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Tudományos szemle. 19.20 Hanglemek. 19.30 Előadás Szlovákiáról. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 Opera előadás. Az első felvonás után kb. 21.50 Hírek, sport. 22.40 Hanglemek. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Könnyű zene. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemek. 14 Zenekari hangverseny. 18.30 Keringők. 19 Hanglemek. 19.15 Irodalmi előadás. 19.30 Hanglemek. 20 Előadás. 20.15 Opera karénekek. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21 Hírek. 21.40 Román dalok. 22.15 Könnyű zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.20 Hanglemek. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Szalonzenekar hangverseny. 14.30 Hírek. 15.20 Cigányzenekar hangverseny. 16.13 Előadás. 16.45 Hírek. 17.15 Katonazene. 17.40 Német műsor. 18.30 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 Énekhangverseny zenekissérettel. 19.40 Tell Vilmos című hangjáték előadása. 21.40 Hírek. 22.10 Úzen az otthon. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Táncczene. 24 Hírek.

Budapest II: 19 Hanglemek. 19.40 Cigányzene. 20 Hírek. 20.40 A rádiózenekar hangverseny. 22.10 Hanglemek.

DiMAVAG 16.4. 800 m: Híres UTE 1:56.4, Istenes dr. MAC 1:58.5. Sulylökés: Horváth DiMAVAG 14.13 Rákhegy DiMAVAG 13.37. Rudugrás: Mihályi BEAC 350. 100 m: Gyenes DAC 11.1, Szigetvári dr. BBTE 11.1, ellenszélben. 4×100 m: MAC 43.2, Geregyháji és: Nemes GyLE 62.94, Rákhegy DiMAVAG 60.75. 400 m: Polgár BBTE 51, Schott ETO 52.5.

Jó eredmények a magyar uszók válogató versenyén

Kedden a margitszigeti sportuszodában válogató versenyen készülődtek a magyar uszók a szombaton és vasárnap Milánóban tartandó magyar—olasz uszóviadálra. A válogatóversenyen két új magyar csúcseredmény is született. Az eredmények a következők:

100 m: gyorsúszás: 1.

Csik dr. BEAC 1:00.

2. Eleméri MAC 1:01.8. 200 m gyorsúszás: 1. Véghá-

A Timisoarai városi mozik műsora Elnedveskedés 3, 5, 7, 9-ór. Vasár- és ünnepnapon d. e. 11-ór is

CAPITOL

THALIA

ADILLA

Nagy zenés film!

Bécs vér

Willy Fritsch, Maria Holst, Hans Moser, Theo Lingon.

Különleges O. N. C.-hirdető, Szabasztopol elfoglalása

Egy nagyszerű film!

Csupa szerelem

Herta Feiler Rolf Weib

Különleges O. N. C.-hirdető, Szabasztopol elfoglalása

Átalakítások miatt szünet

Apróhirdetések

Aikalmazás

Jó fizetéssel felvétetik, ügyes, főzni tudó, mindeneső, azonnalra. Arad, Consiu-orului 29. (3200)

Mindenes azonnalra felvétetik. Mihályi cukrászda. Arad, Eminescu 2. (3194)

Perfekt retusornót keres jó fizetéssel Foto Georgescu, Braşov-Brassó. 3795

Mindenes zsidó főzőnőt szeptember 15-re keresek. Arad, Baritiu-utca 22, ajtó 2. (3809)

Intelligens fiu kártyos-tanulónak, magas fizetéssel felvétetik. Mikulik, Timisoara-Temesvár, IV., I. Vacarescu-utca 25. szám. (2378)

Állást keres

Gyepes állást keres gazdaságba, vagy malomba. Cim: Gönczy, Beliu, Bihar-megye. (3170)

Magános ur háztartását vezetném, csekély díjazásért. Ajánlatokat „Intelligens fiatalasszony” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kérek. (2379)

Felkészítést minden ágában jártas segédnő 17 évi gyakorlattal állást keres. Társulna, műtermet vezetne, vagy venne át. Cimeket „Gyakorlott munkás” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kér. (3805)

Lakás

Distingvált urinó keres bujtorozott szobát fürdőszobahasználattal a belvárosban. Esetleg félpenzióval. Cimeket kérem „Jól fizető” címen a Timisoara-temesvári kiadóhivatalba. (5223)

Egyszobás modern lakást, esetleg egyszobás lakrészt konyha és fürdőszobahasználattal keresek, III. ker. elején. Telefon 14-03, Timisoara-Temesvár. (3802)

November elsejére kétszobás, fürdőszobás lakást keresek Timisoara-Temesvárott, nem zónában, lehetőleg az Erzsébetvárosban. Ajánlatokat a Déli Hírlap szerkesztőségébe kérek írásban vagy délelőtt 9-12 óra között szóbelileg. Követitők ne fáradozzanak. (5209)

Keresünk világos, tiszta és modern 4-szobás lakást, fürdőszoba, mellékhelyiséggel, lehetőleg villanegyed, esetleg családi házat kerttel. Komoly ajánlatot kértünk: „Román!” S. A. Timisoara-Temesvár, Marasesti-utca 1. Palatul Bancile Banatene Unite. Telefon 30-85. (3800)

Kiadó földszinten, üresen, Lahovari-piacnál: utcai szoba magában, esetleg előszoba-hallal elkülönítve fürdő konyha használattal. Telefon 28-10. Timisoara-Temesvár. (2364)

Elköltözés miatt eladó:

12 személyes, faragott ebédlőberendezés. Férfi szobaberendezés, Singer süllyesztő varrógép, csillár, kertészékek és padok Cim: RECLAMA hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8

Adás-vétel

Veszek egészséges házat 400.000 leig, Baciu, Turche, vagy Cernatu-n. Érdeklődni Braşov-Brassó, Victoria-ut 9. szám, ajtó 2. (3796)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, moszóba-, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesztünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogédlő lakást meghosszabbítjuk Futárnak hetenként kétszer megy Timisoara. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

KERESEK Keresztény házbán

két vagy 3 szobás konyhás, fürdőszobás lakást, lehetőleg bevárosban. Cimeket „Fél-évre előre fizetek” jeligére Reclama-hirdetőbe, Arad, Eminescu 8

Értékes, moszókák, kombinált szekrény, matraccok, ottomanok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak, szekrények, kombinált szekrények olcsón, kasszak és irodaberendezések stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV. kerület Küttl-tér 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas arat üzletünk. (3788)

Eladó egy oszlopos fűrőgép 15 mm. lyukig, 2 drb. komplett körütrész tengely, 5 drb. ö. v. fordítóköröng 50 és 60 cm. nyomtávra. Ing. Tancos Arad, Mircea Stanescu utca 9. (3197)

Eladó majdnem új Szepessy mélykocsi, világos háló, ebédlő, fehér francia háló, 2 szelön varrógép, 2 fehérkonyha és előszoba. Cim Textil Colonia 15, ajtó 103, Puskás. (3198)

Hálószoba, többféle bujtoratár és háztartási cikk eladó. Timisoara-Temesvár, I. Paq Chinezul-utca 1, ajtó 1.

Stráfkocsit, 3-4 tonnásat keresek megvételre. Frjedrich, Timisoara-Temesvár, II., Cogalniceanu-utca 8. szám. (2371)

12-14-es Haffpar-tractör eladó. Velebny Károly, Partos. (2370)

Eladó két különálló ház Arad, Dorobantilor utca 65. Bővebbet J. Calvin utca 25. (3203)

Egy teljesen jó állapotban lévő kombinált szoba fotelekkel eladó. Cim: Arad, Andrei Muresianu 79. (3207)

Hordók, majdnem új állapotban, eladók. Ugyanott egy mélykeretű. Euro-szálló, Timisoara-Temesvár. (2374)

Lecsalásban szerezhetsz be női és férfi harisznos szűkességűt. Szegessy Géza, Arad, Bul. Gen. Dragalina 34. (3171)

Komplett szövőüzem amely áll 8 kézi szövőszékből, egy villanymeghajtású tekercselőgépből és hozzávaló felszereléssel. Eladó. Érdeklődők adják le címüket „Szövőüzem” jelige alatt a Timisoara-temesvári kiadóban. (2387)

Eladó egy Erbart-rele hosszu koncert-zongora és egy jó állapotban lévő hirtaszék. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (3208)

Galambducok cinpléhvél fedve, olcsón eladók. Timisoara-Temesvár, III. Carol-körút 19. szám. (2380)

Egy antik szaljongarnitúra, perzsabunda és egy Zeiler-mángorló eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (3210)

Egy háztető, egy nagy dob, 2 cinyányérral és egy hegedű eladó. Cim: Arad-bujac, Marnei-utca 13. (3212)

Alkalmi üvegek

Prima hasáb tűzifa eladó: bukk, cserfa, tölgy és gyertyánfa 1-től 100 vagonig, ára 21.000 lei, vagonba berakva ab feladóállomás. Ab Timisoara állomás 24.000 lei, 3 vagonig a teljes vételár megrendeléskor fizetendő, 5 vagontól feljebb a vételár fele rendeléskor fizetendő. Fenti feltételek csak szeptember 10-ig érvényesek. BIROUL COMMERCIAL, Timisoara, I. Strada Mercy 4. Telefon 42-81. Bejárat az arcól.

Harmonium és 4+2 jámpás super-rádió eladó. Timisoara-Temesvár, IV., Gojdu-utca 3. szám, Légrády. (2377)

Kitűnő bécsi gyármányu fekete keresztthurosz zongora kifogástalan állapotban eladó. Timisoara-Temesvár, II., Traian-tér 3. szám, I. emelet. (Dél-élt 9-2 között.) (2383)

Gyermekkocsi, vajszinu, új típusu, alig használt, eladó. Ugyanott egy sportkocsit keresünk megvételre. Timisoara-Temesvár, III., Eneas-utca 100. (2382)

Eladó új fekete férfikabát, szmoking, frakk, ágyvertitő, nickelfogas, vaskálvha és egyébek. Timisoara-Temesvár, III. Carol-körút 33. szám ajtó 3. (3804)

Házak eladása! Fődek vétel! Szőlők cseréje! Malmok, telkek, minden árfokozatban HATSHEK ÜNNEPŐSÉ. Arad Bul. Carol 17 (volt 46) Tele o 16-95

Féher scleiflakkos szoba matraccal és hozzávaló kis garnitúra jó anyagon eladó. Ugyanott beteg részére szoba-kloset, azonkívül egy teljesen új, nagy szőnyegverő-állvány és egyes szekrények kaphatók. Timisoara-Temesvár, IV., Preyer-utca 1. szám. (2385)

Jóhangy bécsi gyármányu zongora 30.000 leiert eladó. Megtekinthető: Timisoara-Temesvár, IV., E. Gojdu-utca 8. szám, ajtó 2 délelőtt 11-12 óra között. (2381)

Különléle

Elvesztett a Timisoara-Temesvár erzsébetvárosi Crucii-téren, egy padnál egy kék rövid kabát. Megtalálójá jutalom ellenében adja le IV., Bratianu-utca 7. szám a t a házmesternél. (5222)

Tőkeorós társat keresek a Bárságban állhatót zsirkó és vasmángán érc kibányászásához és bányászati jog megszerzéséhez. Cim: Demény Andrei, Hunedoara, Str. Saguna 3. (3803)

Nyákkerék készit, fordit, javit Szűts, Timisoara-Temesvár, I., Diaconovici Loga-körút 20. szám, ajtó 3. (2384)

Üzletün' ben kapható :

Gyermekkocsi Vashordok Viskapuk és ajlók

BOZSAK-MÜVEK Timisoara-Temesvár II, Gloe u. 11

Figyelem! Jegyezze meg új címetet, mert ha ruhája molyrágott, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmással beszövehetsz B. Kemény Klárinál, Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 69. szám. (3773)

2-3 koszosdiakot elfogadunk jó bánásmóddal mellet. Zongora a házbán. Timisoara-Temesvár, III., Rusu Sirianu-utca 8. (5214)

Diákleány vagy fiu a központban uticsaládnál teljes ellátást nyerhet. Cim: Reclama, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (5221)

Egy vagy két diákleány teljes ellátásra, fürdőszobahasználattal felvéreik. Cim: Arad, Blanduziej-utca 10. (3179)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliumtelkrémet, lilium-tejszappant és liliumpudert, három színben, kapható kizárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

A fűtőn rentábilis üzletet átvennék vagy beársulnék. Ajánlatokat „Románizálás” jeligére Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (3189)

Etnikai román, tőkével rendelkezik, beársulna vagy átvenne rentábilis vállalatot. Ajánlatokat „Rentábilis” jeligére Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. szám. (3190)

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT SZEGÉNY ISKOLA-NÖVEK TIMISOARA-TEMESVÁR-GYÁRVAROSI (T. Maiorescu utca 2. sz.) ban- és nevelőintézetükbe felvesznek bennlakó növendékeket 9-16 éves korig. Az intézet óvodával, 7 osztályos elemi iskolával és 4 osztályos gimnáziummal rendelkezik, melyeknek tananyelve magyar; az eleminek német tagozata is van. Érdeklődőknek szivesen nyujt részletes felvilágosítást az intézet előjárásága.

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Steian cel Mare sarok. 1-2-3-6-os villamos megállójánál :

H I R D E S S E N

a DÉLI HIRLAPBAN